Comisiynydd Plant Cymru

Children's Commissioner for Wales

Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg (ARAC) – Proffil o'r Rôl

Tachwedd 2023

Comisiynydd Plant Cymru

Mae Comisiynydd Plant Cymru, a sefydlwyd gan Ddeddf Safonau Gofal 2000, yn sefydliad annibynnol hawliau dynol plant. Prif nod y Comisiynydd yw diogelu a hybu hawliau a lles plant. Gallwch chi ddarllen mwy am bwerau'r Comisiynydd yma a'r rhaglen waith gyfredol yma.

Rocio Cifuentes MBE yw'r Comisiynydd Plant presennol, pedwerydd deilydd y swydd, ac fe gychwynnodd ar ei chyfnod o saith mlynedd yn y rôl yn 2022.

Gallwch ddarllen mwy am y rôl yma.

Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg y Comisiynydd (ARAC)

Fel Comisiynydd sy'n derbyn arian cyhoeddus, mae dyletswydd arni i reoli'n effeithiol yr adnoddau a ddarparwyd ar gyfer ei sefydliad. Mae'n rhaid i'r Comisiynydd sicrhau bod trefniadau yn eu lle i reoli a llywodraethu'r swyddfa yn effeithiol. Prif rôl ARAC yw rhoi cyngor annibynnol i'r Comisiynydd, i'w helpu i gyflawni ei chyfrifoldebau fel Swyddog Cyfrifyddu. Yma fe welwch gopi o Gylch Gorchwyl ARAC, sy'n cael ei adolygu a'i ddiweddaru'n flynyddol.

Aelodaeth Gyfredol

Cadeirydd presennol y Pwyllgor yw Suzy Davies, a fu gynt yn Weinidog cysgodol yn Senedd Cymru. Yn gwmni iddi mae'r aelodau anweithredol canlynol:

- Jocelyn Davies, sydd wedi ymddeol o fod yn aelod o Senedd Cymru (daw'r aelodaeth i ben ym mis Mawrth 2024)
- Arwel Thomas, sydd wedi ymddeol o fod yn Bennaeth Llywodraethu a Sicrwydd yn Llywodraeth Cymru (daw'r aelodaeth i ben ym mis Mawrth 2024)
- Julie Richards, ymgynghorydd cyfathrebu (daw'r aelodaeth i ben yn 2024)
- Jo Hendy, Pennaeth Gwella yng Nghymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (daw'r aelodaeth i ben yn 2024)
- Bernie Bowen-Thomson, cynghorydd lleol a chyfarwyddwr ar gorff trydydd sector (daw'r aelodaeth i ben yn 2024)
- Kelly Harris, cadeirydd Panel Ymgynghorol Oedolion y Comisiynydd a Phennaeth Cyfranogiad corff trydydd sector (daw'r aelodaeth i ben pan fydd y cyfrifoldebau Cadeirio'n gorffen)
- Alfred Oyekoya, cyfrifydd siartredig (daw'r aelodaeth i ben yn 2025)
- Michaela Leyshon, darlithydd yn y gyfraith (daw'r aelodaeth i ben yn 2025)

Mae archwilwyr allanol o Archwilio Cymru a'n harchwilwyr mewnol, TIAA ar hyn o bryd, hefyd yn bresennol ym mhob cyfarfod.

Rôl Aelod Anweithredol

Fel Aelod o ARAC byddwch chi'n cyflawni rôl allweddol yn cynghori'r Comisiynydd Plant, er mwyn iddi gyflawni ei dyletswyddau statudol fel Swyddog Cyfrifyddu.

Ymhlith y cyfrifoldebau allweddol mae:

1. Adolygu pa mor gynhwysfawr yw'r sicrwydd ynghylch llywodraethu, rheoli risg a'r amgylchedd rheoli o ran diwallu anghenion sicrwydd y Swyddog Cyfrifyddu;
2. Adolygu dibynadwyedd ac integriti'r mathau hyn o sicrwydd;

3. Adolygu integriti datganiadau ariannol y Comisiynydd;
4. Goruchwylio effeithiolrwydd y fframwaith sydd yn ei le ar gyfer sicrhau cydymffurfio â gofynion statudol, yn arbennig y rhai ynghylch archwilio adroddiadau ariannol;
5. Cynghori'r Comisiynydd a'i thîm o staff ar y trefniadau priodol ar gyfer archwilio mewnol ac allanol a sicrhau ymateb priodol i adroddiadau archwilio a'u canfyddiadau;
6. Cynghori'r Swyddog Cyfrifyddu ynghylch i ba raddau mae lefelau o sicrwydd yn ei chefnogi wrth wneud penderfyniadau a chyflawni ei rhwymedigaethau deddfwriaethol;
7. Cynghori'r Comisiynydd a'i thîm o staff ynghylch risgiau allweddol a materion cydymffurfio a llywodraethu sy'n codi wrth gyflawni gwaith y pwyllgor;
8. Bwrw golwg dros bapurau'r Pwyllgor a mynychu'r cyfarfodydd;
9. Cynnal a diweddaru gwybodaeth ac ymwybyddiaeth o faterion sy'n ymwneud â gwaith y Comisiynydd;
10. Cydymffurfio â'r holl godau ymarfer perthnasol, gan gynnwys Egwyddorion Nolan, a chynnal y safonau uchaf o ran ymddygiad a moeseg.

Yn gyfnewid, byddwn ni'n ymdrechu i ddarparu profiad bwrdd o safon uchel i chi, mewn awyrgylch cefnogol a chyfeillgar. Bydd ein hysgrifenyddiaeth effeithlon yn rhoi cefnogaeth lawn i chi, a byddwn ni'n ymdrechu i fod yn hyblyg gyda threfniadau'r cyfarfodydd er mwyn ymateb i unrhyw ofynion mynediad neu amgylchiadau personol sydd gennych.

Cyfrifoldebau ychwanegol

Fel endid Corfforaethol un person, nid yw'r Comisiynydd a'i Thîm wedi'u rhestru fel cyrff sy'n dod o dan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. O ganlyniad, rydyn ni wedi disgrifio rôl ar gyfer Cadeirydd ein Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg a'r aelodau anweithredol eraill yn ein prosesau apêl trydydd cam yn achos llawer o'n polisïau, gan gynnwys ein polisïau cyflogaeth a'n polisïau cwynion allanol.

Hyd y penodiad

Penodir aelodau am gyfnod o dair blynedd, ac os bydd y ddwy ochr yn cytuno, mae modd adnewyddu hynny am gyfnod pellach o dair blynedd.

Ymrwymiad Amser a Thaliadau Cydnabyddiaeth

Yn nodweddiadol mae disgwyl i'ch dyletswyddau fel aelod gymryd hyd at 6 diwrnod y flwyddyn; mae hynny'n cynnwys paratoi ar gyfer cyfarfodydd. Bydd y Pwyllgor yn cwrdd bedair gwaith y flwyddyn, ond gall fod gofyn cynnal cyfarfodydd ychwanegol o bryd i'w gilydd.

Rydyn ni'n cwrdd yn rhithwir ac wyneb yn wyneb. Pan fyddwn ni'n cynnal cyfarfodydd wyneb yn wyneb ac rydych chi'n cytuno i fod yn bresennol, cewch ad-daliad am unrhyw gostau teithio a chynhaliaeth a ddaeth i'ch rhan yn unol â'n Polisi Teithio a Chynhaliaeth. Bydd ymholiadau a hawliadau ynghylch teithio a chynhaliaeth yn cael eu rheoli gan Ysgrifenyddiaeth y Pwyllgor, Swyddog Cymorth Gweithredol y Comisiynydd.

Os bydd gofyn i chi gyfranogi mewn proses gŵyn neu apêl trydydd cam, fel y disgrifir uchod yn yr adran dyletswyddau ychwanegol, byddwn yn cytuno ar ymrwymiad amser ac yn talu ffi diwrnod am y gwaith yma. Rydyn ni'n gwerthfawrogi bod y gwaith yma y tu allan i gwmpas dyletswydd llawer o aelodau sector cyhoeddus traddodiadol, ac er nad yw'n digwydd yn aml, pan fydd yn digwydd, gall fynd â chryn dipyn o amser.

Gofynion o ran Profiad, Gwybodaeth a Sgiliau

Rydyn ni'n chwilio'n benodol am unigolion sydd â sgiliau, gwybodaeth a phrofiad ym maes rheolaeth ariannol/cyfrifyddu, p'un a yw hynny yn y sector cyhoeddus, y sector preifat neu'r trydydd sector

Neu

Brofiad, gwybodaeth a sgiliau ym maes llywodraethu corfforaethol a rheoli risgiau, yn arbennig o ran adolygu pa mor gynhwysfawr a dibynadwy yw sicrwydd.

Dylech fedru arddangos gwybodaeth am y tirlun aml-ddiwylliannol ac amlieithog yng Nghymru, gan gynnwys statws swyddogol y Gymraeg, a deall sut gallwch chi gyfrannu'n effeithiol at y pwyllgor yn y cyd-destun hwn.

Byddai hefyd o fantais petai modd i chi arddangos un neu fwy o'r canlynol:

- Profiad o arwain, cynnal neu adolygu gweithgarwch archwilio;
- Profiad cyfreithiol;
- Profiad a/neu wybodaeth am hawliau plant.

Rydyn ni wedi ymrwymo i ehangu ein dealltwriaeth o Gymru, gan gynyddu cynrychiolaeth pobl ag ystod eang o nodweddion gwarchodedig, ac adeiladu gweithle lle gwerthfawrogir amrywiaeth. Mae hyn yn golygu y byddwn ni'n rhoi blaenoriaeth i geisiadau gan bobl o gefndir Du, Asiaidd neu gefndir ethnig amrywiol arall, a cheisiadau gan bobl anabl.

Hyfforddiant

Gwahoddir aelodau o'r Pwyllgor i asesu eu hanghenion hyfforddiant bob blwyddyn. Bydd rhaglen sefydlu yn cael ei darparu; bydd manylion am hynny'n cael eu rhannu cyn eich cyfarfod cyntaf.

Gwrthdaro Budd

Mae'n rhaid i bob aelod o ARAC gwblhau datganiad blynyddol o fuddiannau, yn unol â'n Polisi Gwrthdaro Budd. Defnyddir yr wybodaeth a roddir i lunio Cofrestr Buddiannau, sydd ar gael i'w harchwilio gan aelodau o'r cyhoedd ar gais.

Ymddygiad

Bydd gwaith ARAC yn cael ei gyflawni gan roi sylw dyledus i saith egwyddor bywyd cyhoeddus, fel y'u disgrifiwyd gan y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus. Gallwch ddarllen copi yma (Saesneg yn unig).

Terfynu

Os byddwch yn dewis ymddiswyddo o'r penodiad hwn, bydd disgwyl i chi roi tri mis o rybudd, oni bai bod eich amgylchiadau wedi newid mewn modd sy'n golygu ei fod yn briodol i chi ymddiswyddo ar unwaith.

Gall y Comisiynydd derfynu eich penodiad os penderfynir bod eich presenoldeb, eich perfformiad neu eich ymddygiad fel aelod yn annerbyniol, neu os oes gennych wrthdaro budd na ellir ei reoli.

Hysbysiad preifatrwydd

Byddwn ni'n cadw eich gwybodaeth bersonol, yn unol â rheoliadau diogelu data perthnasol, dim ond am y cyfnod pryd y bydd angen i ni wneud hynny. Gwnawn hynny'n unol â'n polisi cadw gwybodaeth a dogfennau.

Mae deddfau diogelu data yn y Deyrnas Unedig yn rhoi hawliau i chi mewn perthynas â'ch gwybodaeth. O dan rai amgylchiadau mae gennych chi hawl i wrthod caniatâd i ni brosesu eich gwybodaeth bersonol ar unrhyw adeg. Gallwch ofyn hefyd i ni ddileu eich gwybodaeth bersonol neu gyfyngu ar sut rydyn ni'n ei defnyddio, neu wrthwynebu hynny.

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â Swyddog Diogelu Data'r Comisiynydd ar post@complantcymru.org.uk